

Kad Slavonija moli

Duhovne vježbe u zavodu sestara sv. Križa u Đakovu

Već nekoliko godina davaju se u zavodu sestara sv. Križa u Đakovu duhovne vježbe za žene i djevojke sa sela. Maleno gorušično zrno razvilo se je do danas u veliko i plodno stablo. Zaslugom velečasnog gosp. Augustina Wolfa počeo je kurs duhovnih vježbi 1921 god. Prve godine bilo je 60 učesnica. 1922 g. pod istim vodstvom bilo je 48 učesnica.

1923 god. vodi duhovne vježbe vel. gosp. O. Ilija Gavrić D. I. Učesnica ima 47.

1924 god. drže se duhovne vježbe za učiteljice. Drži ih vel. O. Bruno Foretić D. I.

1925 god. vodi duhovne vježbe za seljanke vel. O. Jagrić D. I. Učesnica ima 57, a pridružuju im se 16 gradjanskih djevojaka iz Đakova.

1926 god. bile su opet duhovne vježbe za učiteljice pod vodstvom vel. O. Prešerna D. I.

1927 god. drži duhovne vježbe za seljanke vel. O. Ivšić. Učesnica imade 117.

1928 god. davaju se duhovne vježbe odjelito za žene i djevojke. Djevojaka imade 67, žena 26. Obe serije vodi vel. O. Buljan D. I.

1929 god. opet su dvije serije duhovnih vježbi. Djevojaka ima 68, žena 66. Vodi ih vel. O. Zec

1930 god. drže se duhovne vježbe skupno za žene i djevojke pod vodstvom vel. O. Zeca. Učesnica ima 100

1931 god. nema duhovnih vježbi radi većih popravaka zgrade.

1932 god. drži duhovne vježbe za žene i djevojke vel. O. Josip Müller D. I. Učesnica imade 91. Među učesnicima je veliki broj Njemica kojima se drže predavanja na njemačkom jeziku. Vlada veliko oduševljenje za duhovne vježbe. Odabiru se povjerenice u pojedinim selima koje će oduševljivati i skupljati učesnice.

1933 god. drže se pod istim vodstvom 3 serije duh. vježbi. Broj učesnica napadno raste. Žena ima 135, djevojaka 134, a Njemica za koje se drže posebne vježbe 96. Vlada veliki interes za duhovne vježbe. Sve su učesnice vanredno oduševljene. Jedna izjavljuje: »Cijelu sam godinu od onoga živjela što sam u duhovnim vježbama čula.« Neke učesnice dolaze 52 km daleko pješice. Iz Tovarnika dolaze troja kola žena, koja ovdje čekaju, dok ne prodju duh. vježbe. Za doba djevojačkih duh. vježbi ori se kuća

pjesmom i molitvom. Djevojke same pjevaju kod sv. mise i blagoslova. Oduševljenje je tako veliko, da 6 učesnica ostaju na zajedničkoj sv. pričesti, premda moraju radi slabe veze čekati 7 sati na vlak. Na svršetku djevojačkih duh. vježbi je procesija sa svijećama, zatim propovijed pred špiljom Gospe Lurske. Preuzv. gosp. biskup Dr. Antun Akšamović počastio je svaku seriju svojim pohodom, držao je propovijed i podijelio Papinski blagoslov.

God. 1934 drži vel. O. Müller 4 serije duhovnih vježbi. Prve za djevojke, koje još nijesu nikada obavljale duh. vježbe. Njih ima 98. Druge su za žene, koje još nijesu obavljale duh. vježbe. Njih ima 87 iz okolice i 30 iz Đakova. Treća serija je za djevojke, koje su već bile na duhovnim vježbama. Njih ima 90. Čvrta serija je za žene, koje su već obavljale duhovne vježbe. Učesnica ima 95. Osobito je zastupano: Valpovo, Gradište i Beravci. Radi velikog broja učesnica odgađaju se duhovne vježbe za Njemice za januar 1935 god.

1935 god. u januaru drži O. Müller duhovne vježbe za nje-mačke žene. Učesnica imade 60 iz okolice, 30 iz Đakova, a dolaze čak iz Filipova, Veprovca, Čiba i Rume.

1935 god. u praznicima drže se pod istim vodstvom 4 serije duh. vježba: dvije za djevojke i dvije za žene. U jednoj imade 177 mladih žena. Radi pomanjkanja prostora u kapeli, obavlja se služba Božja dozvolom preuz. biskupa u dvorani zavoda. U svečanom ophodu nosi se Sveto Otajstvo natrag u kapelicu između gustih redova učesnica.

Na koncu imale su revniteljice konferenciju, kako bi se moglo na godinu zapriječiti, da kod jedne serije ne bude tako velik broj učesnica. Ove godine imade osobito mnogo vedrine u djevojačkim duhovnim vježbama. Djevojke same pjevaju, a sestre ih pomalo upućuju u liturگیjsko slušanje sv. mise. U više mjesta, osobito gdje nema crkve, skupljaju pojedine djevojke i žene vjernike na molitvu, osobito na zajedničko molenje sv. krunice te im pričaju što su naučile u duhovnim vježbama.

Kod serija prikazivan je učesnicama u filmu život Isusov, koji je tumačio vrlo dirljivo vel. gosp. Bauerlein.

Zašto je tako veliki broj učesnica i zašto tako rado dolaze vidi se iz izjava pojedinih učesnica: »Kako nam je lijepo! Kao da nam pater iz srca vadi što nam govori.« — »Toliko lijepa i dobra poneseo doma za se i za druge.« — Jedna djevojka primijećuje: »Ja nisam bila dobra djevojka, sada sam se obratila i ispovijedila nakon dugih godina prvi puta iza moга školovanja.« Druga veli: »Bila sam tri dana kao u raju.« — »To su naj sretniji dani moга života. To mi je nagrada za cijelu godinu posla i brige.« Jedna se od učesnica pismeno zahvaljuje i veli: »Od silnoga veselja i nutarnje sreće ne mogu se Spasitelju dosta dosta zahvaliti na milosti, koje mi je dao u duhovnim vježbama. I one, koje slabo

mare za vjerske stvari nagovaram pomalo, da idu u duhovne vježbe. Sada plaču i govore: Zašto nismo prije išle, kad se toliko dobra i lijepa u duhovnim vježbama nauči.« Jedna druga piše: »I na moga muža djeluju duhovne vježbe, koje ja obavljam. Prije sam imala dosta pokore, dok me je pustio, a sada me svake godine sve radije pušta.«

U toj žrtvi za istinom, u tom traženju Boga ima požrtvornosti do heroizma. Iz Brodskih Zdenaca došla je jedna djevojka 60 km pješke. Došla je plačući. Kada se je okrijepila, plakala je još jače. Kada smo je u čudu pitale zašto plače, odgovorila nam je: »Plaćem od sreće što sam jednom mogla doći na duhovne vježbe i što ste me tako lijepo primile.«

Niti nepogode vremena ne mogu spriječiti velikog broja učesnica.

Neke od učesnica dolaze svake godine. Tako imade djevojaka, koje 5-6 godina obavljaju duhovne vježbe sa djevojkama, a poslije udaje dolaze sa ženama. Neke obavljaju duhovne vježbe već 10-15 godina. Učesnice se ovdje u zavodu osjećaju kao kod kuće. Pokazuju novima prostorije, vrt, kapelicu, upoznavaju ih sa sestrama i zahvalne su im, što ih tako lijepo primaju i dvore. Ostaju u pismenom i usmenom saobraćaju sa sestrama, te im iznose svoje poteškoće i traže u njih savjeta.

1936 god. drže se i opet 4 turnusa. U siječnju za Njemice, a tri serije u praznicima. Djevojaka imade 105, žena 170. Duhovne vježbe vodi vel. O. Kukuća D. I.

1937 god. drži duhovne vježbe vel. gosp. Stjepan Bäuerlein, kateheta u Đakovu, pošto oci Isusovci radi preuposlenosti ne moguše nikoga poslati. Posjet je vrlo dobar. Drže se dvije serije za žene i jedna za djevojke. Žena imade 165, djevojaka 160. Šutljive su i pozorne. Djevojke lijepo pjevaju i još ljepše recitiraju liturgijski sv. misu.

Iz duhovni vježbi djevojaka i žena sa sela, razvile su se konferencije za gospođe i žene iz Đakova te konferencije za đakovačke muževe i seljake iz okolice. Prve konferencije organizuje. 1934 g. Katoličko gospojinsko društvo. Drži ih vel. O. Josip Müller. Prisustvuje oko 60 gospodja, sva ženska inteligencija mjesta. Konferencije se svršavaju zajedničkom sv. Pričesti kojoj pristupaju i one, koje to nijesu učinile već dosta godina. Preuz. gosp. biskup Antun Akšamović podijelio je papinski blagoslov.

Prve konferencije za građane iz Đakova drže se u siječnju 1935 god. Iznad svakoga očekivanja javlja se veliki broj muškaraća, koji danomice raste do 340 učesnika. Mirno i pažljivo prate govore. Ima i inteligencije. Svečani završetak konferencija je u samostanskoj crkvi. G. župnik, dr. Franjo Didović zahvaljuje u ime svoje i svojih župljana konferencijeru O. Mülleru.

Iste godine u praznicima drži vel. O. Müller prve konferencije za seljake iz okolice Đakova. Imade u svemu oko 500 učesnika. Iz najbliže okolice dolaze do 6 km daleko. Imade ih i iz udalje-

njih mjestâ: Vuke, Ivanovca, Semeljaca. Iz Rokovaca kraj Mi-
holjca došla su trojica 70 km daleko. Ostali su ovdje 3 dana, na
3 konferencije te se opet pješice kući vratili. Ma da vlada grozno
nevrijeme, dolaze učesnici rado i veselo, premda su prokisli do kože.

God. 1936 urodila je osobitim plodom. Ove godine drži vel.
O. Müller konferencije za muževe, za članice Katoličkog gospo-
jinskog društva, za gradjanke i djevojke.

Muževa je već prvi dan — 6. I. — bilo 250, slijedeći dan
se njihov broj diže na 600, onda ih ima 900, a završuju u subotu
sa preko 1000 učesnika. Sabranost naroda je bila duboka i uzorna.

Na zaključnoj večernjoj procesiji sa svijećama sudjeluje
preko 1000 muževa. Na licima im čitaš mir i dostojanstvo. Toga
Đakovo nije nikada vidjelo. Krasno ponovljena katedrala, bajno
rasvijetljena, smjestila je muški svijet u srednju ladju. Križari
redaju ljude i paze na mir. »Tebe Boga hvalimo« zapjeva đako-
vački župnik. Muževi prihvaćaju. Iza svršenog blagoslova zahvalju-
je se župnik svojim župljanima i moli ih, da ostanu vjerni Bogu i
domovini po nauci i milosti Katoličke Crkve. Zahvaljuje toplim
riječima na apostolskom trudu i djelovanju konferencijeru.

Žene su imale konferencije od 13—19 siječnja. Našlo ih
se svaki dan do 1000. Došlo je i domaćica sa sela. Dirljiva je bila
njihova disciplina, ali još ljepša njihova pažnja. Već u 2 sata
znala je dvorana zavoda biti puna. Žurile su se, da ne ostanu bez
mjestâ. Konferencije su završile krasnom večernjom u samoj kate-
drali. Na uspomenu konferencija dobila je svaka žena »srceto.«
Na njemu su naznačeni dani konferencija i napisane tri velike
riječi: Bog, vjera, domovina. Te je tri riječi uzeo župnik, preč.
g. dr. Franjo Didović kao motto propovijedi. Pohvalio je pažnju
žena i osokolio ih da ostanu vjerne onim riječima »srceta.« Srednja
lađa katedrale puna je đakovačkih građankih. U sredini lađe
stoje pjevačice Ženske građanke škole čč. sestara. Župnik svršava
govor, blagoslov započima. Ore se velikom katadralom skladne
litanije. Pjevaju svi. Svećenik blagoslivlje, mnoštvo na koljenima
prima blagoslov. »Do nebesa nek se ori« i »Rajska Djevo«, završuju
ovu veličanstvenu vjersku manifestaciju.

Sa strane u klupama pokrajnih lađa bile su đakovačke go-
spođe. I one su imale iste dane konferencije u 6 sati uvečer. Broj
učesnica uvijek je jednak i siguran.

Konferencije su završene kratkim duhovnim vježbama za
djevojke iz Đakova. Ove su počele u znaku borbe. Nastalo je
pitanje: »tko je divojka«, jer su se i »dica umišala medju divojke.«
Djevojke su dostojne kćeri svojih matera. Broj je uvijek isti, ima
ih 400. Misli se, da mladost nije danas pristupačna ozbiljnoj, te-
škoj riječi uredjenja unutrašnjega života. A Ove tako paze i sve
pozorno prate. Iza govora svaki dan polaze u crkvu na blagoslov.
Pjevaju iz pune duše. U petak i subotu sve su na ispovijedi, u
Nedelju na pričesti. Uzor im je Mati Božja, i Djeвица i Majka. I

one će čuvati djevičanstvo, da budu vrijedne kćeri Crkve i Hrvatske. Njihova vjera, njihova duboka sabranost dokazuju, da je Slavonija bolja, nego što se o njoj govori. Za vrijeme sv. mise djevojke pod vodstvom čč. sestara pjevaju naše domaće crkvene pjesme. Crkva se ori od zanosa, Srca su puna. Svaka je ova duša Božja i sad se to jasno vidi. Gospina zavjetna pjesma — »Rajska Djevo« — odvija se iz tih mladih grla, a Marija opet prima pod svoju zaštitu graničarske Slavonije, kćeri preda, koji toliko puta prokrvaviše za krst časni i slobodu zlatnu.

God. 1937 radi pomanjkanja vremena, drži vel. O. Müller samo konferencije za muževe i građanke. Premda je veliko nevrijeme i poledica, imade muževa oko 800, žena 600. Iz okolice dolaze seljaci pješke po mećavi i poledici i kažu: »Neznate vi, kako je lijepo i nama potrebno. Mi bismo dopuzali, a ne samo došli.« Neki idu 10 km daleko, te se vraćaju sa konferencija u 10 sati uveče. I žene su oduševljene. Jedna veli: »Ja ću svoju djecu makar po noći poskrbiti, samo da mogu doći na konferencije. Ostavila sam djecu, da ih anđeli čuvaju, dok se vratim.« — »Samo da je dulje, makar mjesec dana«, vele ljudi.

God. 1938 drži konferencije vel. O. Poglajen. D. I. za građane i za građanke. Premda je nevrijeme i kruta zima, imade iz samog Đakova oko 300 muških učesnika i 300 ženskih.

Slavonija je na zlu glasu, ali ima u njoj i mnogo mnogo dobra. Slavonija psuje, ali ona zna i da se moli, vrlo intenzivno moli. I u njoj ima duša, mnogo duša, više no što se obično i slutí, koje u svom krilu nose duboko tražanje za Bogom, potrebu posvemašnje predaje Bogu. I duhovne su oranice Slavonije plodne. One čekaju i Bogu se mole, da Gospodin pošalje što veći broj svojih orača, svojih poslanika, da ih duboko zaoru i oplode za Crkvu i Hrvatsku.

Sestra Huberta